

9/9/2025

יז' באלול ה'תשפ"ה

לוועדה לביטחון לאומי

נייר עמדה: תקנות למניעת העסקה של מי שהורשע באלימות כלפי ילדים וחסרי ישע – המלצות לשיפור והרחבה

מבוא

נייר עמדה זה מוגש במטרה לבחון את הטייטה לתקנות למניעת העסקה במוסדות מסוימים של מי שהורשע באלימות כלפי ילדים וחסרי ישע (להלן: "התקנות המוצעות"), המבוססות על החוק למניעת העסקה של מי שהורשע באלימות כלפי ילדים וחסרי ישע, תשפ"ג-2023.

התקנות המוצעות נועדו להוות מגן חיוני עבור ילדים וחסרי ישע, אך בחינה מעמיקה מגלה פערים מהותיים העלולים לגרום ל"חורים" בהגנה. בין היתר, ההגדרות המצומצמות של "מוסד", השמטת עבירות סמים, והיעדר התייחסות למציאות השטח – כפי שתועד בדוחות רשמיים – מצביעים על צורך דחוף בתיקון והרחבה. נייר זה יציג את האתגרים המרכזיים, יביא נתונים סטטיסטיים עדכניים, ויציע המלצות קונקרטיות לחיזוק התקנות כך שיענו על הצרכים המציאותיים בשטח.

הפערים המרכזיים בתקנות המוצעות

התקנות המוצעות מגדירות "מוסד" באופן מצומצם, המתמקד בעיקר במסגרות פורמליות לילדים מתחת לגיל 6 ובמוסדות לחסרי ישע. הגדרה זו מפספסת מגוון רחב של מסגרות בהן שוהים ילדים מתחת לגיל 6, כגון ג'ימבורי, גני חיות, גני שעשועים, מרכזי פעילות לפעוטות, מועדוני ילדים, ומסגרות בילוי ופנאי המיועדות לגיל הרך. כתוצאה מכך, נוצר מצב שבו אדם שהורשע באלימות כלפי ילד צעיר יכול להמשיך לעבוד במסגרות אלו ללא כל הגבלה, משום שהן אינן כלולות בהגדרת "מוסד" בתקנות.

בנוסף, נוצר מצב אבסורדי שבו אדם שהורשע באלימות כלפי ילד בן 7 יכול להמשיך לעבוד עם ילדים מתחת לגיל 6, ללא כל הגבלה.

נקודת תורפה נוספת נוגעת להגדרת "עבירת אלימות". התקנות מתמקדות אך ורק בעבירות אלימות פיזית או התעללות, ומתעלמות מעבירות סמים. דפוסית התנהגות הקשורים לסמים עלולים לפגוע בשיקול דעתו של עובד, להגביר אימפולסיביות, ולהוביל להתנהגות מסוכנת כלפי אוכלוסיות פגיעות. השמטה זו מסכנת את שלומם של ילדים וחסרי ישע, במיוחד במסגרות שבהן העובדים נמצאים בקשר יומיומי עם המטופלים.

ההליכים הברוקרטיים לקבלת אישור משטרה אינם מפורטים דיים, ואין הבהרה ברורה בטפסים לגבי מטרתם, מה שעלול לגרום לבלבול ולפגיעה באכיפה.

נתונים סטטיסטיים: היקף התופעה והפערים בשטח

הבנת היקף תופעת האלימות כלפי קטינים בישראל חיונית להצדקת הצורך בתקנות מקיפות. נתונים מדו"ח מרכז המחקר והמידע של הכנסת ("אלימות בגירים כלפי ילדים: נתוני האכיפה", אוקטובר 2021) מצביעים על מספר משמעותי של תיקים הנפתחים מדי שנה.

ממוצע שנתי של תיקים, עבירות וקורבנות (2010-2020)

בין השנים 2010 ל-2020, נפתחו בממוצע כ-**6,989** תיקים בשנה, עם ממוצע של כ-**8,388** עבירות וכ-**8,606** קורבנות בשנה.

הנתונים מראים על תופעה נרחבת של אלימות כלפי קטינים, המחייבת מנגנוני הגנה משמעותיים ומקיפים יותר.

הנתונים מדגישים את הצורך במנגנוני הגנה חזקים יותר, במיוחד לאור העובדה שאלפי ילדים נפגעים מדי שנה.

נתונים חדשים מדוח הכנסת (2023)

לפי תשובת משרד החינוך לפניית הכנסת, במהלך 2022 בוצעו מעל 1,100 בקורות במעונות יום. מיום העברת האחריות על הפיקוח למשרד החינוך (1.1.2022) ועד אמצע מרץ 2023, נמצאו **525 אנשי צוות במעונות בעלי רישום פלילי כלשהו**; 87 מהם נמנעה עבודה במעונות. בנוסף, הוצאו **24 צווי הפסקת פעילות מעון מינהליים**, ו-551 פעמים הופעלה סמכות המפקח לגישה לצילומי מצלמות במעונות.

נתונים אלה מעלים חששות כבדים: מאות עובדים בעלי רישום פלילי עובדים עם ילדים, גם אם הם אינם כלולים בהגדרת "מורשע באלימות" לפי התקנות המוצעות. זה מוכיח שהמערכת הנוכחית אינה מספיקה לסנן אנשים המהווים סיכון פוטנציאלי, ומחייבת הרחבה דרסטית של ההגדרות והסמכויות.

המלצות לשיפור התקנות

על סמך הניתוח והנתונים, מומלצים הצעדים הבאים:

1. הרחבת הגדרת "מוסד":

- יש להרחיב את הגדרת "מוסד" כך שתכלול את כל המסגרות בהן שוהים ילדים מתחת לגיל 6, כגון ג'ימבורי, גני חיות, גני שעשועים, מרכזי פעילות לפעוטות, מועדוני ילדים, מסגרות בילוי ופנאי המיועדות לגיל הרך, וכל מקום אחר שבו ילדים צעירים נמצאים תחת השגחה.
- הרחבה זו תבטיח שכל המסגרות המטפלות בילדים מתחת לגיל 6 יהיו כפופות לבדיקות הרקע הנדרשות.

2. הוספת עבירות סמים להגדרת "עבירת אלימות":

- יש לכלול בתקנות התייחסות לעבירות סמים, במיוחד אלו המעידות על דפוסי התנהגות מסוכנים.
- יש לכלול מקרי אלימות כלפי קטינים מעל גיל 6 בתוך הגדרת 'עבירת אלימות'.
- ניתן לקבוע מנגנון דומה לזה הקיים בהקשר של ועדות מומחים, שתבחן כל מקרה לגופו ותקבע האם עבר פלילי מסוג מסוים מצדיק איסור העסקה.

3. שקיפות ובהירות בהליכים:

- כל הטפסים והמסמכים הנלווים לתקנות חייבים לכלול כותרת ברורה המציינת את הקשרם לחוק למניעת העסקה של מורשעי אלימות.
- יש לפרט במפורש את ההליך לקבלת אישור משטרה, כולל זמני תגובה, אפשרויות ערעור, והסבר על השלכות סירוב.

4. הקצאת משאבים לאכיפה ופיקוח:

- יש להגדיל את מספר הפקחים במשרד החינוך והרווחה, ולספק להם כלים טכנולוגיים לבדיקת רישומים פליליים בזמן אמת.
- יש לחייב בדיקות רקע תקופתיות לכל עובד במוסדות המטפלים בילדים, ולא רק בעת קליטה ראשונית.

מסקנות

התקנות המוצעות הן צעד חשוב בדרך להגנה על ילדים וחסרי ישע, אך הן רחוקות מלהיות מקיפות. הפערים בהגדרות, ההשמטות של עבירות מסוכנות, והנתונים העדכניים מהשטח מוכיחים שהמערכת הנוכחית אינה עומדת באתגר. יש לאמץ את המלצות המפורטות לעיל, ולהפוך את ההגנה על הקטינים והחלשים בחברה לעדיפות לאומית. רק הרחבה משמעותית של ההיקף, שילוב עבירות סמים, והקמת מנגנוני פיקוח יעילים יבטיחו שמאות הילדים שנפגעים מדי שנה לא ייפלו בין הכיסאות של הברוקרטיה וההגדרות המצומצמות.

מקורות

1. חוק למניעת העסקה של מי שהורשע באלימות כלפי ילדים וחסרי ישע, תשפ"ג-2023.
2. טיוטת תקנות למניעת העסקה במוסדות מסוימים של מי שהורשע באלימות כלפי ילדים וחסרי ישע (אישור המשטרה), התשפ"ה-2025.
3. רבינוביץ', מ. (2021). "אלימות בגירים כלפי ילדים: נתוני האכיפה". מרכז המחקר והמידע של הכנסת.
זמין ב: [קישור למסמך המלא](#)
4. דוח הכנסת על פיקוח מעונות (2023).
זמין ב: [קישור למסמך המלא](#)